

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2022/1033**z dnia 29 czerwca 2022 r.****w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 w odniesieniu do szczególnego działania mającego zapewnić nadzwyczajne tymczasowe wsparcie w ramach Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) w odpowiedzi na wpływ rosyjskiej inwazji na Ukrainę**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 42 i art. 43 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Rolnicy i przedsiębiorstwa wiejskie w Unii zostali dotknięci skutkami rosyjskiej inwazji na Ukrainę na bezprecedensową skalę. Rosnące ceny nakładów, w szczególności energii, nawozów i paszy dla zwierząt, spowodowały zakłócenia gospodarcze w sektorze rolnym i wśród społeczności wiejskich Unii i sprawiły, że rolnicy i małe przedsiębiorstwa wiejskie działające w sektorze przetwórstwa, wprowadzania do obrotu lub rozwoju produktów rolnych mają problemy z płynnością. Powstała w związku z tym nadzwyczajna sytuacja, której trzeba zaradzić za pomocą nowego nadzwyczajnego działania.
- (2) Aby odpowiedzieć na wpływ rosyjskiej inwazji na Ukrainę na sektory rolne i spożywczy Unii w niniejszym rozporządzeniu powinno zostać przewidziane nowe nadzwyczajne i tymczasowe działanie mające na celu zaradzenie problemom związanym z płynnością, które zagrażają ciągłości działalności rolników i małych przedsiębiorstw działających w sektorze przetwórstwa, wprowadzania do obrotu lub rozwoju produktów rolnych.
- (3) Wsparcie w ramach działania przewidzianego w niniejszym rozporządzeniu, którego celem jest zapewnienie konkurencyjności przedsiębiorstw rolno-spożywczych i rentowności gospodarstw w Unii, powinno koncentrować dostępne zasoby na beneficjentach najbardziej dotkniętych skutkami rosyjskiej inwazji na Ukrainę oraz być przyznawane na podstawie obiektywnych i niedyskryminacyjnych kryteriów. W przypadku rolników kryteria te powinny móc obejmować sektory produkcyjne, typ rolniczy lub strukturę gospodarstw, a w przypadku małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) – sektory, rodzaje działalności, rodzaje regionów lub inne szczególne ograniczenia.
- (4) Obecny poważny kryzys w sektorze rolnym Unii potwierdza konieczność przyspieszenia przejścia na zrównoważony system, aby lepiej przygotować się na przyszłe kryzysy. Wsparcie w ramach działania przewidzianego w niniejszym rozporządzeniu nie powinno zatem prowadzić do zmniejszenia ogólnego udziału wkładu Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) zarezerwowanego na działania, o których mowa w art. 59 ust. 6 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Opinia z dnia 16 czerwca 2022 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

⁽²⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 23 czerwca 2022 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 28 czerwca 2022 r.

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 487).

- (5) Ze względu na pilny, tymczasowy i nadzwyczajny charakter działania przewidzianego w niniejszym rozporządzeniu należy ustanowić jednorazową płatność i końcową datę stosowania tego działania. Zasada, według której Komisja dokonuje płatności zgodnie ze środkami budżetowymi i z zastrzeżeniem dostępności środków finansowych, również powinna być przestrzegana.
- (6) Aby zwiększyć wsparcie dla rolników lub MŚP najbardziej dotkniętych skutkami inwazji, zasadnym jest zezwolenie państwom członkowskim na dostosowanie poziomu płatności ryczałtowych w odniesieniu do określonych kategorii kwalifikujących się beneficjentów, przykładowo poprzez ustalenie pewnych zakresów lub szerokich kategorii, w oparciu o obiektywne i niedyskryminujące kryteria.
- (7) Aby zapewnić odpowiednie finansowanie działania przewidzianego w niniejszym rozporządzeniu bez uszczerbku dla innych celów programów rozwoju obszarów wiejskich, należy ustalić maksymalny udział wkładu Unii w to działanie.
- (8) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenie (UE) nr 1305/2013.
- (9) Z uwagi na rosyjską inwazję na Ukrainę oraz pilną potrzebę zareagowania na wpływ tej inwazji na sektory rolny i spożywczy Unii, należy zastosować wyjątek od terminu ośmiu tygodni przewidziany w art. 4 Protokołu nr 1 w sprawie roli parlamentów narodowych w Unii Europejskiej, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej (TUE), do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej i do Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej.
- (10) Ponieważ cele niniejszego rozporządzenia, mianowicie zarządzenie nadzwyczajnej sytuacji powstałej w sektorach rolnym i spożywczym Unii wskutek rosyjskiej inwazji na Ukrainę, nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na rozmiary lub skutki działania możliwe jest jego lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 TUE. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule, niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.
- (11) Ze względu na pilny charakter sytuacji związanej z wpływem rosyjskiej inwazji na Ukrainę na sektory rolny i spożywczy Unii, niniejsze rozporządzenie powinno wejść w życie z dniem jego opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

W rozporządzeniu (UE) nr 1305/2013 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 39c

Nadzwyczajne tymczasowe wsparcie dla rolników i MŚP szczególnie dotkniętych wpływem rosyjskiej inwazji na Ukrainę

1. Wsparcie w ramach niniejszego działania zapewnia pomoc nadzwyczajną dla rolników i MŚP szczególnie dotkniętych wpływem rosyjskiej inwazji na Ukrainę w celu zapewnienia ciągłości ich działalności gospodarczej, z zastrzeżeniem warunków określonych w niniejszym artykule.
2. Wsparcia udziela się rolnikom lub MŚP działającym w sektorze przetwórstwa, wprowadzania do obrotu lub rozwoju produktów rolnych objętych załącznikiem I do TFUE lub bawełny, z wyjątkiem produktów rybołówstwa. Produktem procesu produkcyjnego może być produkt nieobjęty tym załącznikiem.
3. Państwa członkowskie kierują wsparcie do beneficjentów najbardziej dotkniętych wpływem rosyjskiej inwazji na Ukrainę poprzez określenie, w oparciu o dostępne dowody, warunków kwalifikowalności i – w przypadku gdy dane państwo członkowskie uzna to za właściwe – kryteriów wyboru, które muszą być obiektywne i niedyskryminacyjne. Wsparcie zapewnione przez państwa członkowskie przyczynia się do bezpieczeństwa żywnościowego lub przeciwdziałania zakłóceniom równowagi na rynku i wspiera rolników lub MŚP angażujących się w co najmniej jedno z następujących działań służących realizacji tych celów:

- a) gospodarka o obiegu zamkniętym;
- b) gospodarka składnikami odżywczymi;
- c) efektywne wykorzystywanie zasobów;
- d) metody produkcji przyjazne dla środowiska i klimatu.

4. Wsparcie udzielane jest w formie płatności ryczałtowej, która ma zostać wypłacona do dnia 15 października 2023 r., w oparciu o wnioski o wsparcie zatwierdzone przez właściwy organ do dnia 31 marca 2023 r. Komisja dokonuje zwrotu tej kwoty w późniejszym terminie zgodnie ze środkami budżetowymi oraz z zastrzeżeniem dostępności środków finansowych. Poziom płatności może być zróżnicowany w zależności od poszczególnych kategorii beneficjentów zgodnie z obiektywnymi i niedyskryminacyjnymi kryteriami.

5. Maksymalna kwota wsparcia nie może przekraczać 15 000 EUR na rolnika i 100 000 EUR na MŚP.

6. Przyznając wsparcie na podstawie niniejszego artykułu, państwa członkowskie uwzględniają wsparcie przyznane w ramach innych krajowych lub unijnych instrumentów wsparcia bądź prywatnych programów, których celem jest odpowiedź na wpływ rosyjskiej inwazji na Ukrainę.”;

2) art. 49 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Organ państwa członkowskiego odpowiedzialny za wybór operacji zapewnia, aby operacje, z wyjątkiem operacji określonych w art. 18 ust. 1 lit. b), art. 24 ust. 1 lit. d), art. 28–31, art. 33, 34 i art. 36–39c, były wybierane zgodnie z kryteriami wyboru, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, oraz zgodnie z przejrzystą i dobrze udokumentowaną procedurą.”;

3) w art. 59 dodaje się ustęp w brzmieniu:

„6b. Wsparcie z EFRROW udzielane na podstawie art. 39c nie może przekraczać 5 % całkowitego wkładu EFRROW do programu rozwoju obszarów wiejskich na lata 2021–2022, jak przewidziano w załączniku I część druga.”.

Artykuł 2

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem jego opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 29 czerwca 2022 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

Przewodnicząca

R. METSOLA

W imieniu Rady

Przewodniczący

F. RIESTER